

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 32P/145/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123208520
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Čavojská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123208520.2

Uznesenie

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym a procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, deti rodičov: matky, D. A., trvale bytom E. XXX/XX, F., t.č. bytom G. X, F. a otca, H. E., trvale bytom obec F. F., t.č. bytom G. X, F., za účasti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e s a nasledovné neodkladné opatrenie:

„Rodičom detí D. A. a H. E. a maloletým deťom B. a C. s a u k l a d á výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa sociálnemu a psychologickému odbornému poradenstvu v zariadení Centra pre deti a rodiny I., J. K. XX, F. od právoplatnosti tohto rozhodnutia do 31.12.2023.“

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí (ďalej „úrad“) sa svojim návrhom vo veci samej domáha, aby súd rozhodol v zmysle § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. uložil a uložil maloletým deťom a ich rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu a psychologickému odbornému poradenstvu od právoplatnosti rozhodnutia do decembra 2023, ktoré sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny I., J. K. XX, F.. V návrhu uviedol, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín vedie spisovú dokumentáciu maloletých detí od februára 2021 z dôvodu prijatého podnetu od polície. V oznámení od OOPZ bolo uvedené, že rodičia maloletých detí boli v čase poskytovania starostlivosti mal. deťom pod vplyvom alkoholu, otec detí rozbíjal nábytok a následne bola matkou privolaná hliadka. Počas prvej návštevy v domácnosti bol v byte neporiadok, hygiena na nižšej úrovni, nedostatok potravín. Od tohto obdobia je rodina tamojším úradom monitorovaná. Rodina sa veľmi často sťahuje, zväčša sa presťahuje bez akýchkoľvek osobných vecí. Rodina aktuálne žije v dvojizbovom byte na vyššie uvedenej adrese. V predmetnom byte sa rodina zdržiava 2-3 dni. Posledná terénna sociálna práca bola vykonaná dňa 20.09.2023, po príchode do domácnosti bolo cítiť zápach, domácnosť bola vedená na nižšej hygienickej úrovni. Domácnosť bola nezariadená, nachádzala sa tam iba jedna skrinka, maloleté deti mali v detskej izbe matrac, na ktorom spávajú. Rovnako sa jeden matrac nachádzal aj v obývacej miestnosti, na ktorom údajne prespávajú rodičia maloletých. Byt pozostáva ešte z kuchyne, kúpeľne a WC, ktoré boli zariadené.

Náklady spojené s bývaním aktuálne pre rodinu predstavujú 600€. Rodina nedisponuje nájomnou zmluvou. Matka maloletých je údajne zamestnaná v L., pracovnú zmluvu predložiť nevedela, otec maloletých je údajne zamestnaný u p. M. N., pracovnú zmluvu rovnako nevedel predložiť. V mesiaci marec 2023 bolo vypracované Odporúčanie na výkon opatrení SPODaSK ambulantnou/ terénnou formou. Spolupráca s rodinou je na veľmi zlej úrovni, rodičia sa zatajujú, rušia stretnutia, nezdvíhajú telefóny. Problematická je aj spolupráca rodiny s tunajším úradom, od mesiaca máj 2023 do septembra 2023 sa nepodarilo vykonať terénnu sociálnu prácu v domácnosti. Počas celých letných prázdnin sa maloleté deti nachádzali v domácnosti starých rodičov zo strany otca. Dňa 20.09.2023 bola vykonaná terénna sociálna práca v rodine. Počas terénnej sociálnej práce bolo zjavné, že obaja rodičia sú pod

vplyvom alkoholu. Otec detí po opýtaní sa, či je pod vplyvom uviedol „určite by som nafúkal zostatkový alkohol“. Matka maloletých uvádzala, že pod vplyvom alkoholu nie je, neskôr keď pracovníčka uviedla, že bude privolaná polícia za účelom vykonania dychovej skúšky uviedla: „aj ja by som mala zostatkový alkohol“. Vzhľadom na uvedené boli rodičia maloletých detí požiadaní o to, aby zavolali starým rodičom maloletých detí a požiadali ich, aby si prišli prevziať maloleté deti, a to do času kým nebudú schopní zabezpečiť starostlivosť o maloletých samostatne. Otec maloletých telefonicky kontaktoval p. E. H. (starý otec maloletých), ktorý uviedol, že pre deti prísť nemôže, ale deti môžu prísť do ich domácnosti. Následne na základe týchto skutočností bolo odkomunikované, že pracovníčky tunajšieho úradu odvezú deti k starým rodičom. Rodičom maloletých detí bolo poskytnuté sociálne poradenstvo, bol im vysvetlený ďalší postup práce s rodinou a boli požiadaní, aby vyhľadali odbornú pomoc a navštívili ambulanciu N. L., s čím obaja súhlasili. Neskôr otec maloletých uviedol, že on má dlh na zdravotnej poisťovni a nikto mu neposkytne zdravotnú starostlivosť. Matka s návrhom súhlasila a uviedla, že tak urobí čo najskôr. Následne boli maloleté deti odovzdané starým rodičom, na adrese O. P. XXX, F. F.. So starými rodičmi bol vykonaný rozhovor, z ktorého vyplynulo, že obaja rodičia majú výrazné problémy s požívaním alkoholických nápojov, údajne v čase, keď sú pod vplyvom majú byť agresívni. Starí rodičia vedia, že sú výrazné nedostatky v zabezpečovaní starostlivosti o maloleté deti avšak situáciu nevedia nijak riešiť, boja sa otca maloletých detí, že by im ublížil alebo poškodil majetok. Následne bola starým rodičom ponúknutá možnosť podania návrhu vo veci zverenia maloletých do NOS, ktorú zamietli, ako dôvod uvádzajú vysoký vek a zdravotné problémy. Maloletá B. i naďalej navštevuje ZŠ na K., maloletý C. je v prvom ročníku na Q. škole M. v F.. Obe maloleté deti v daný deň v škole neboli, rodičia maloletých neuviedli dôvod absencie maloletých detí na vyučovaní. Matka maloletých detí neskôr pracovníčky zavádzala, klamala, že maloleté deti boli v škole, neskôr priznala, že deti v škole neboli. Ako dôvod neskôr uviedla, že deti išli neskoro spať a preto nešli do školy. Počas terénnej sociálnej práce v rodine bola osobná hygiena maloletých detí zanedbaná, bolo cítiť zápach.

2. Súd sa oboznámil s návrhom ÚPSVaR Trenčín, s lustráciami v registri obyvateľov a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Maloleté deti B. a C. pochádzajú zo vzťahu ich rodičov, mal. B. bude mať 10 rokov a mal. C. má 6,5 roka. Rodičia žijú s maloletými deťmi v spoločnej domácnosti.

4. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 360 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

7. Podľa § 37 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

8. Podľa § 45 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, Centrum pre deti a rodiny (ďalej len „centrum“) je zariadenie zriadené na účel vykonávania výchovných

opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená takáto povinnosť (ďalej len „ambulantné výchovné opatrenie“).

9. V danej veci sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku (CMP), pri ktorom sa aplikuje všeobecná subsidiarita Civilného sporového poriadku (CSP) spočívajúca v koncepcii, že CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu. Teda tam, kde takéto odlišnosti CMP nestanovuje, uplatní sa CSP ako generálny procesný kódex. Aj z nadpisu tretej časti CMP Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu, je zrejmé, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení pre mimosporové konania s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikoval príslušné ustanovenia § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP.

10. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov.

11. Ohľadom maloletých detí B. a C. sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí v konaní vo veci samej domáha uloženia výchovného opatrenia rodičom a maloletým deťom, a to povinnosti podrobiť sa sociálnemu a psychologickému odbornému poradenstvu v zariadení Centra pre deti a rodiny Zlatovce od právoplatnosti rozhodnutia do decembra 2023. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín vychádzal z vykonaných terénnych sociálnych prác v domácnosti rodičov, nakoľko tamojší úrad rodinu monitoruje od februára 2021 na základe podnetu polície. Rodina sa veľmi často sťahuje, aktuálne žije v dvojizbovom byte. Posledná terénna sociálna práca bola vykonaná dňa 20.09.2023, kedy rodina v byte bývala asi 2-3 dni, po príchode do domácnosti bolo cítiť zápach, domácnosť bola vedená na nižšej hygienickej úrovni. Domácnosť bola nezariadená, nachádzala sa tam iba jedna skrinka, maloleté deti mali v detskej izbe matrac, na ktorom spávajú. Rovnako sa jeden matrac nachádzal aj v obývacej miestnosti, na ktorom údajne prespávajú rodičia maloletých. Byt pozostáva ešte z kuchyne, kúpeľne a WC, ktoré boli zariadené. Náklady spojené s bývaním aktuálne pre rodinu predstavujú 600 Eur. Rodina nedisponuje nájomnou zmluvou. Matka maloletých je údajne zamestnaná v L., pracovnú zmluvu predložiť nevedela, otec maloletých je údajne zamestnaný u p. M. N., pracovnú zmluvu rovnako nevedel predložiť. Spolupráca s rodinou je na veľmi zlej úrovni, rodičia sa zatajujú, rušia stretnutia, nezdvíhajú telefóny. Problematická je aj spolupráca rodiny s tamojším úradom, od mesiaca máj 2023 do septembra 2023 sa nepodarilo vykonať terénnu sociálnu prácu v domácnosti. Počas celých letných prázdnin sa maloleté deti nachádzali v domácnosti starých rodičov zo strany otca. Dňa 20.09.2023 bola vykonaná terénna sociálna práca v rodine. Počas terénnej sociálnej práce bolo zjavné, že obaja rodičia sú pod vplyvom alkoholu. Otec detí po opýtaní sa, či je pod vplyvom uviedol „určite by som nafúkal zostatkový alkohol“. Matka maloletých uvádzala, že pod vplyvom alkoholu nie je, neskôr keď pracovníčka uviedla, že bude privolaná polícia za účelom vykonania dychovej skúšky uviedla: „aj ja by som mala zostatkový alkohol“. Vzhľadom na uvedené boli rodičia maloletých detí požiadaní o to, aby zavolali starým rodičom maloletých detí a požiadali ich, aby si prišli prevziať maloleté deti, a to do času kým nebudú schopní zabezpečiť starostlivosť o maloletých samostatne. Otec maloletých telefonicky kontaktoval p. E. H. (starý otec maloletých), ktorý uviedol, že pre deti prísť nemôže, ale deti môžu prísť do ich domácnosti. Následne na základe týchto skutočností bolo odkomunikované, že pracovníčky tunajšieho úradu odvezú deti k starým rodičom. Následne boli maloleté deti odovzdané starým rodičom, na adrese O. P. XXX, F. F.. So starými rodičmi bol vykonaný rozhovor, z ktorého vyplynulo, že obaja rodičia majú výrazné problémy s požívaním alkoholických nápojov, údajne v čase, keď sú pod vplyvom majú byť agresívni. Starí rodičia vedia, že sú výrazné nedostatky v zabezpečovaní starostlivosti o maloleté deti avšak situáciu nevedia nijak riešiť, boja sa otca maloletých detí, že by im ublížil alebo poškodil majetok. Následne bola starým rodičom ponúknutá možnosť podania návrhu vo veci zverenia maloletých do NOS,

ktorú zamietli, ako dôvod uvádzajú vysoký vek a zdravotné problémy. Maloletá B. i naďalej navštevuje ZŠ na K., maloletý C. je v prvom ročníku na Spojenej škole internátnej v Trenčíne. Obe maloleté deti v daný deň v škole neboli, rodičia maloletých neuviedli dôvod absencie maloletých detí na vyučovaní. Matka maloletých detí neskôr pracovníčky zavádzala, klamala, že maloleté deti boli v škole, neskôr priznala, že deti v škole neboli. Ako dôvod neskôr uviedla, že deti išli neskoro spať a preto nešli do školy. Počas terénnej sociálnej práce v rodine bola osobná hygiena maloletých detí zanedbaná, bolo cítiť zápach.

12. Súd z úradnej činnosti zistil, že projekt, na základe ktorého Centrum pre deti a rodiny Zlatovce, resp. jeho zamestnanci vykonávajú svoju pracovnú činnosť bude ukončený v decembri 2023. Uvedené bolo dôvodom petitu návrhu UPSVAR Trenčín vo veci samej, v ktorom žiadajú uložiť výchovné opatrenia od právoplatnosti rozhodnutia do decembra 2023. Vzhľadom na skutočnosť, že Centrum pre deti a rodiny Zlatovce má svoju činnosť vykonávať na základe aktuálneho projektu len do decembra 2023 by súd rozhodnutie o uložení výchovného opatrenia vo veci samej musel časovo limitovať do decembra 2023, čo nepovažuje za účelné pre naplnenie účelu výchovného opatrenia a ani v záujme maloletých detí. V tejto súvislosti súd dospel k záveru, že je namieste rozhodnúť vo veci neodkladným opatrením o uložení výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine, ktorým bude okamžite, do času rozhodnutia o výchovnom opatrení vo veci samej, riešená vec, nakoľko je namieste v rodine maloletých detí bezodkladne upraviť pomery.

13. Súd mal za to, že skutočnosti uvedené v návrhu UPSVAR Trenčín doručeného súdu dňa 26.09.2023 a vedenom pod sp.zn. 32P/145/2023 sú tak závažného charakteru, že odôvodňujú potrebu naliehavosti úpravy pomery účastníkov konania. Z návrhu vyplýva opakovaná a nadmerná konzumácia alkoholických nápojov rodičmi, nedostatočná starostlivosť o maloleté deti po stránke riadnej osobnej starostlivosti, ako i zabezpečenia riadneho plnenia školskej dochádzky detí, nevyhovujúce bytové pomery na starostlivosť o maloleté deti. Na základe všetkých uvedených skutočností mal v danej veci súd za to, že povinnosť podrobiť sa sociálnemu a psychologickému odbornému poradenstvu v zariadení Centra pre deti a rodiny I. v od právoplatnosti rozhodnutia do decembra 2023 tak, ako to žiada Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín vo veci samej, je potrebné rodičom a maloletým deťom uložiť okamžite, a to aj bez návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Súd zároveň dodáva, že týmto neodkladným opatrením nie je skončené konanie vo veci samej, ktoré bolo začaté na návrh UPSVAR Trenčín. Teda týmto neodkladným opatrením sa nekonzumuje vec sama a súd bude ďalej pokračovať v tomto konaní vo veci samej o uloženie výchovného opatrenia, v ktorom bude z dôvodu ukončenia projektu ohľadne výkonu činnosti G. F. I., zistené zariadenie, v ktorom by sa rodičia a maloleté deti mohli aj následne podrobovať sociálnemu a psychologickému odbornému poradenstvu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach (§ 357 CSP).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 Civilného sporového poriadku, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením (§ 332 ods. 1 CSP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods.1 CMP).